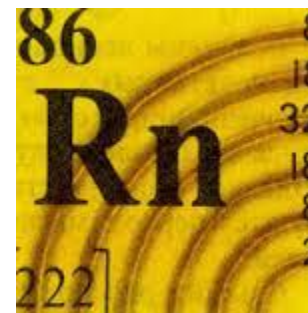

ВПЛИВ РАДОНУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ
ЦЕНТР МОЗ УКРАЇНИ» ВЕЧЕРОВСЬКИЙ В.Г.

Радон — радиоактивный одноатомный тяжёлый газ без цвета и запаха.

Собственная радиоактивность радона вызывает его флюоресценцию.

Газообразный и жидкий радон флюоресцирует голубым светом, у твёрдого радона при охлаждении до азотных температур цвет флюоресценции становится сначала жёлтым, затем — красно-оранжевым.

Плотность радона при нормальных условиях составляет 9,73 кг/м³, что примерно в 8 раз больше плотности воздуха.

Указ Президента України

від 12 січня 2015 року № 5/2015

Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020"

16) середня тривалість життя людини за розрахунками Світового банку підвищиться на 3 роки;

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

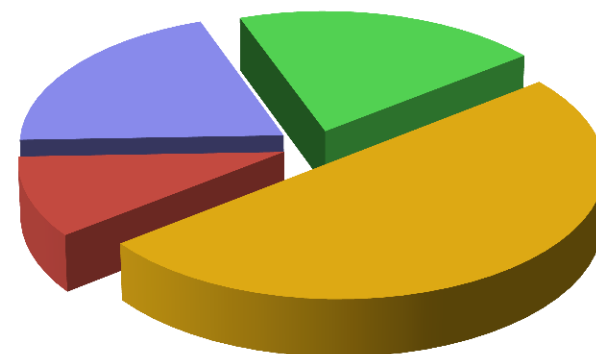
від 30 листопада 2016 р. № 1002-р

Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я

Здоров'я населення є однією з найбільших цінностей, необхідною умовою для соціально-економічного розвитку країни. Створення оптимальних умов для реалізації потенціалу кожної особи впродовж всього життя, досягнення європейських стандартів якості життя та благополуччя населення є одним із основних завдань

Здоров'я - це стан повного фізичного, психічного і соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороб або фізичних дефектів

(ВСЕСВІТНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я)

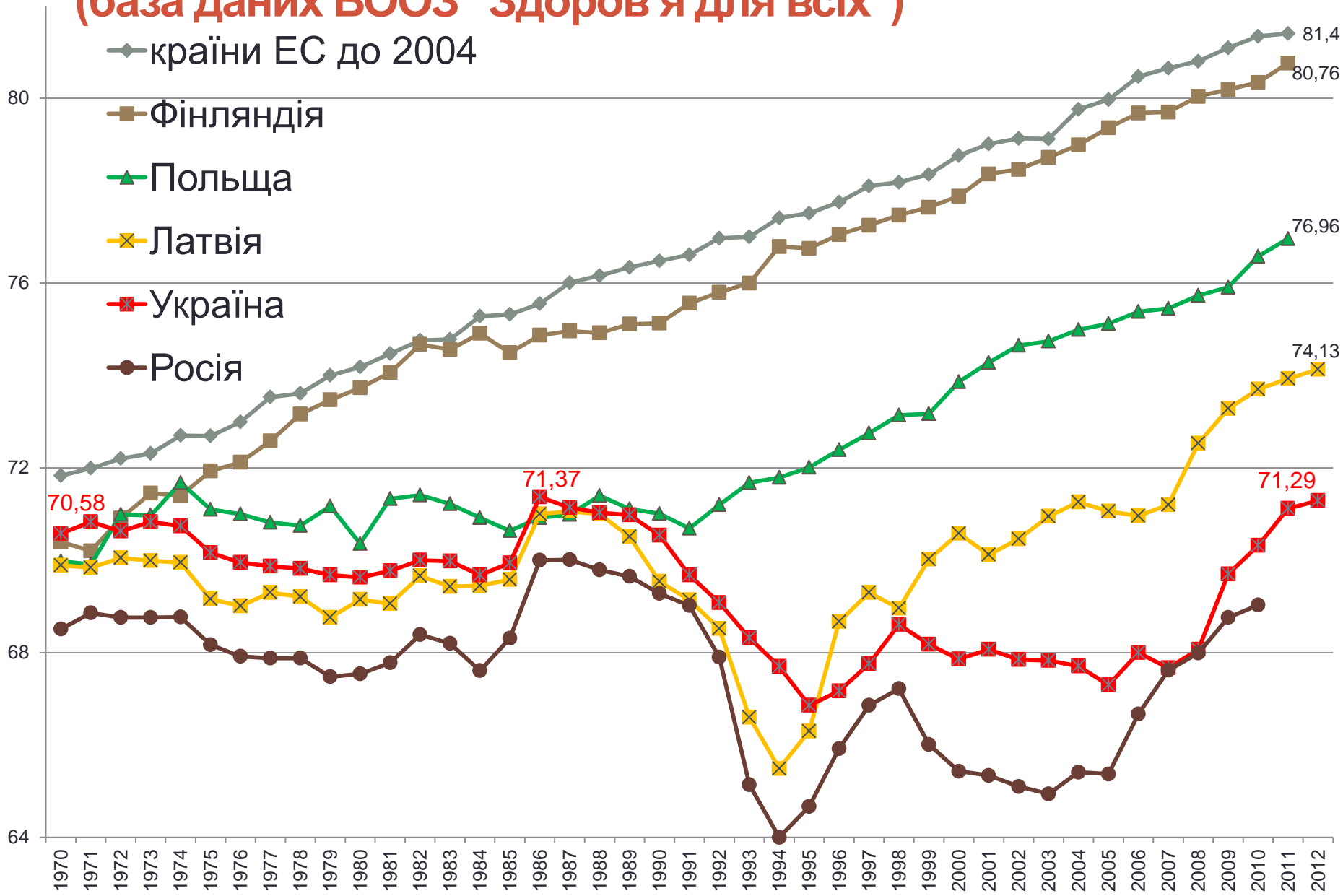

- Спадковість
- Спосіб життя
- Медичні послуги
- Умови навколишнього середовища

Що впливає на здоров'я?

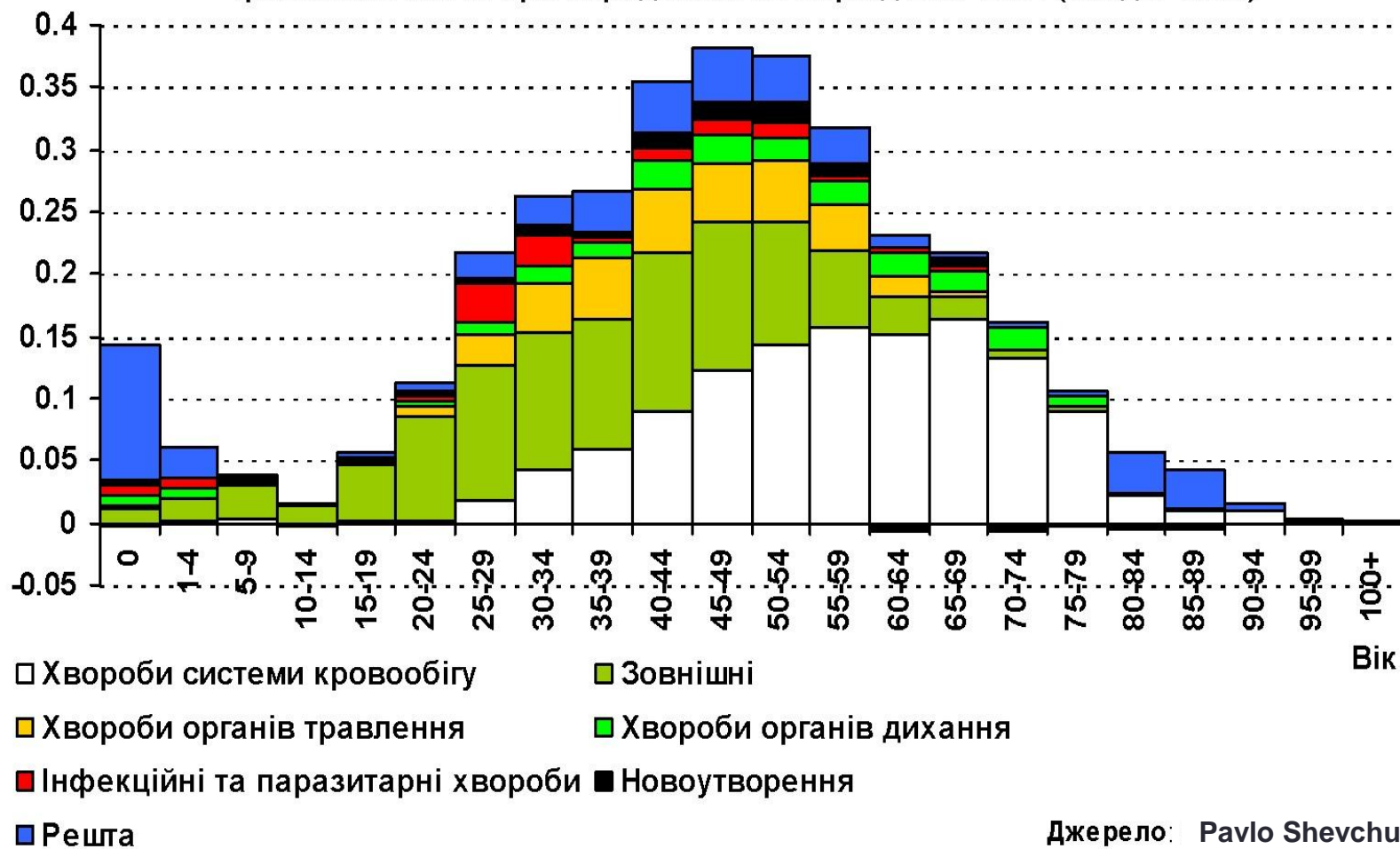

Середня очікувана тривалість життя при народженні, років (база даних ВООЗ "Здоров'я для всіх")

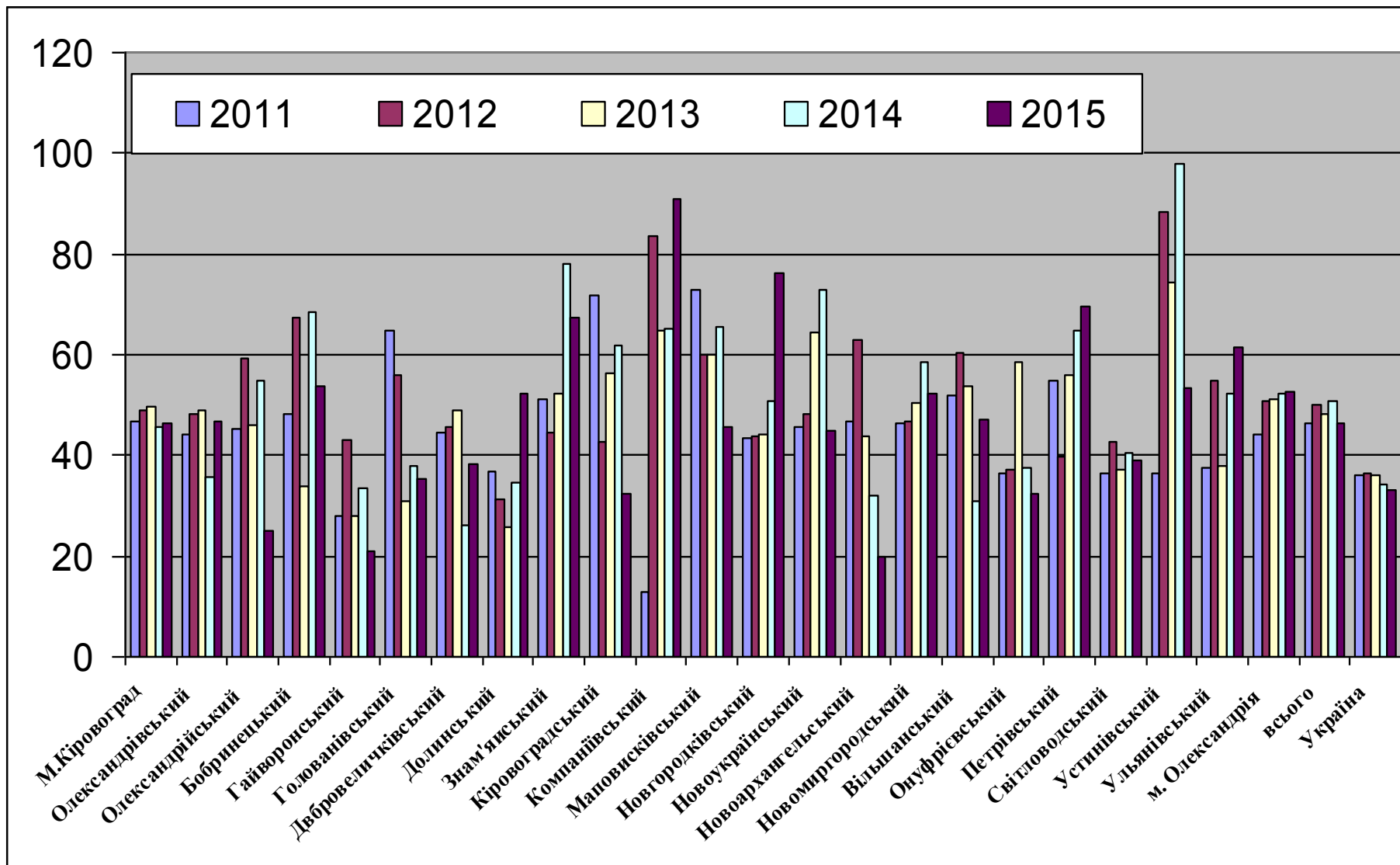
Із майже 200 країн, статистику з яких збирає ВООЗ, Україна за очікуваною тривалістю життя посідає 110-те місце

Внесок окремих вікових груп і класів причин смерті в зміну середньої очікуваної тривалості життя при народженні за період 2007-2011 (обидві статі)

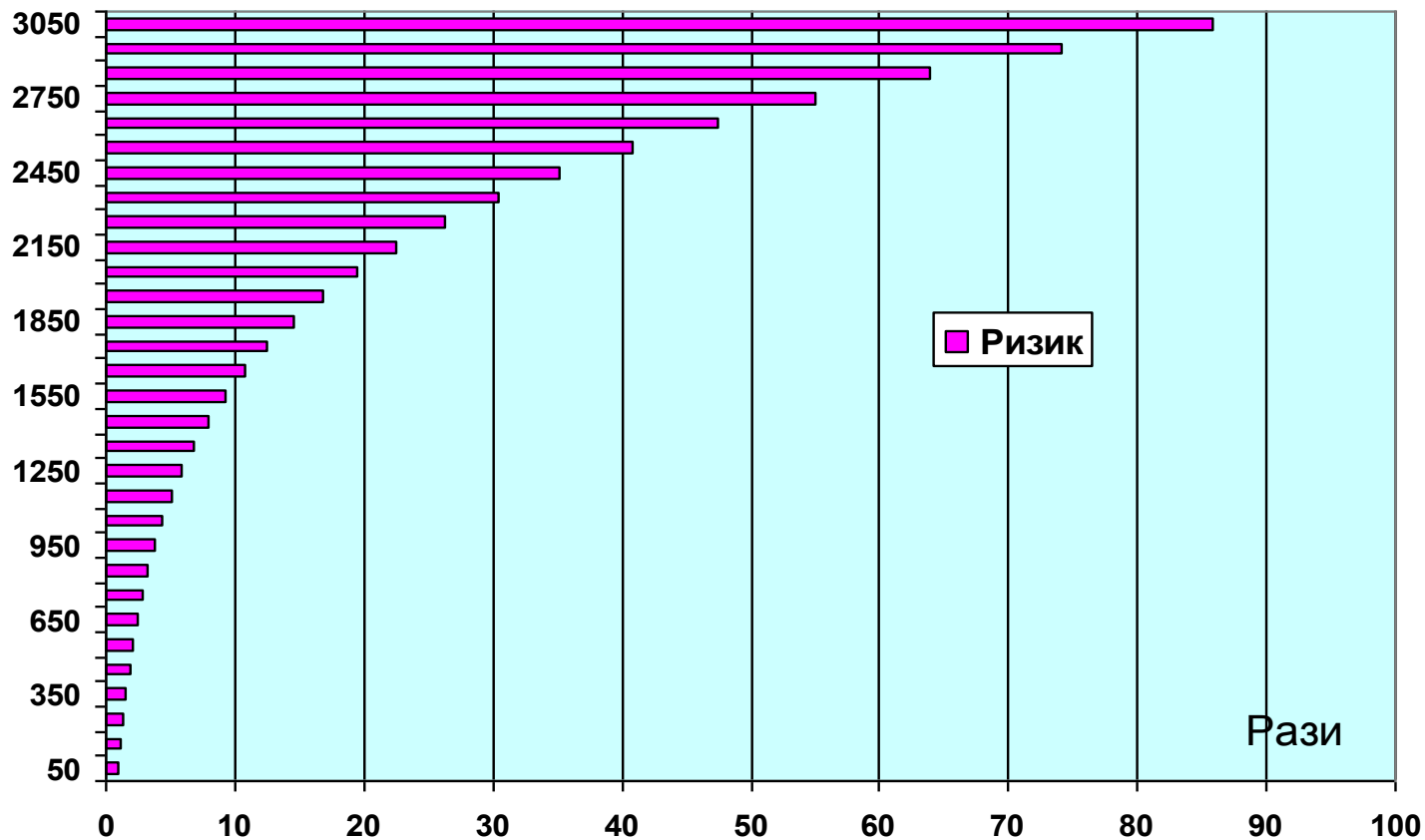
Джерело: Pavlo Shevchuk

Захворюваність злоякісними новоутвореннями трахеї, бронхів, легенів С33-С34 на 100 тис.населення в 2011 - 2015 р.р.

Залежність ризику захворіти на рак легенів від концентрації радону в повітрі.

Бк/м куб

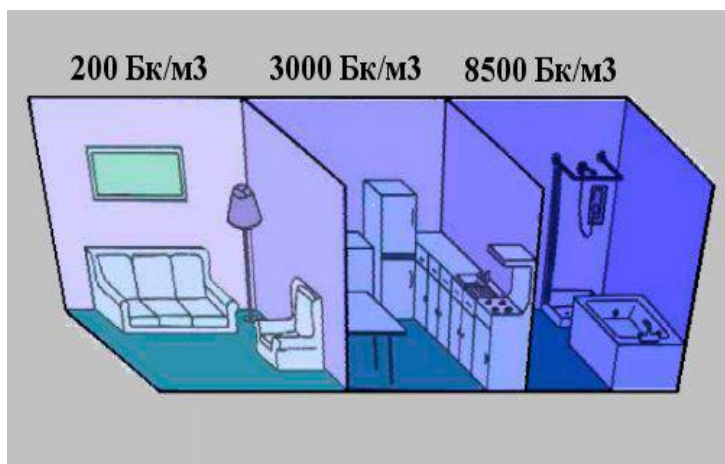
Ризик

Рази

Що таке радон?

Благородний газ без кольору і запаху, радіоактивний.

Радон легко розчиняється у воді, а ще краще - в жирових тканинах живих організмів. Радон виявляє седативну, протиболєву та протизапальну дії.

Радон Rn-222	Повітря	У дорослих - легені
		У дітей до 10 років — система утворення крові
	Вода (також є джерелом надходження радону в повітря)	Органи травлення

У Швеції в кінці 70-х років виникла ситуація з радоном, де боротьба за зниження енергоспоживання житловим сектором, призвела до будівництва нових типів будівель, що характеризуються поліпшеною тепловою ізоляцією, економним режимом вентиляції і т.п.

Однак досвід їх експлуатації показав, що заходи вжиті для збереження тепла, істотно погіршили радіаційну обстановку, підвищили концентрацію радону і продуктів його розпаду в повітрі.

Як наслідок число осіб, що захворіли на рак легенів зросло в десятки разів.

Схожа ситуація склалася і в нашій області, на об'єктах де провели протирадонові заходи та згодом виконали роботи з теплозбереження – контрольні вимірювання підтвердили погіршення радіаційної обстановки.

Фінляндія: географічно «східноєвропейська», політично – «західноєвропейська» країна

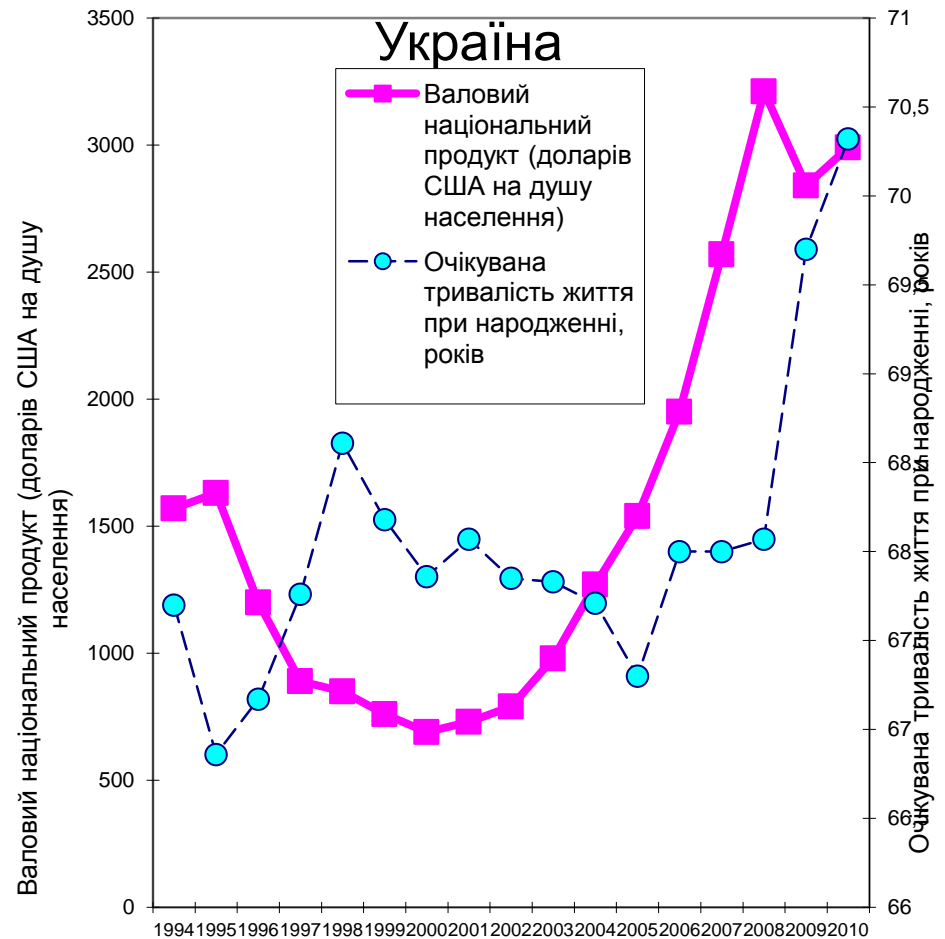
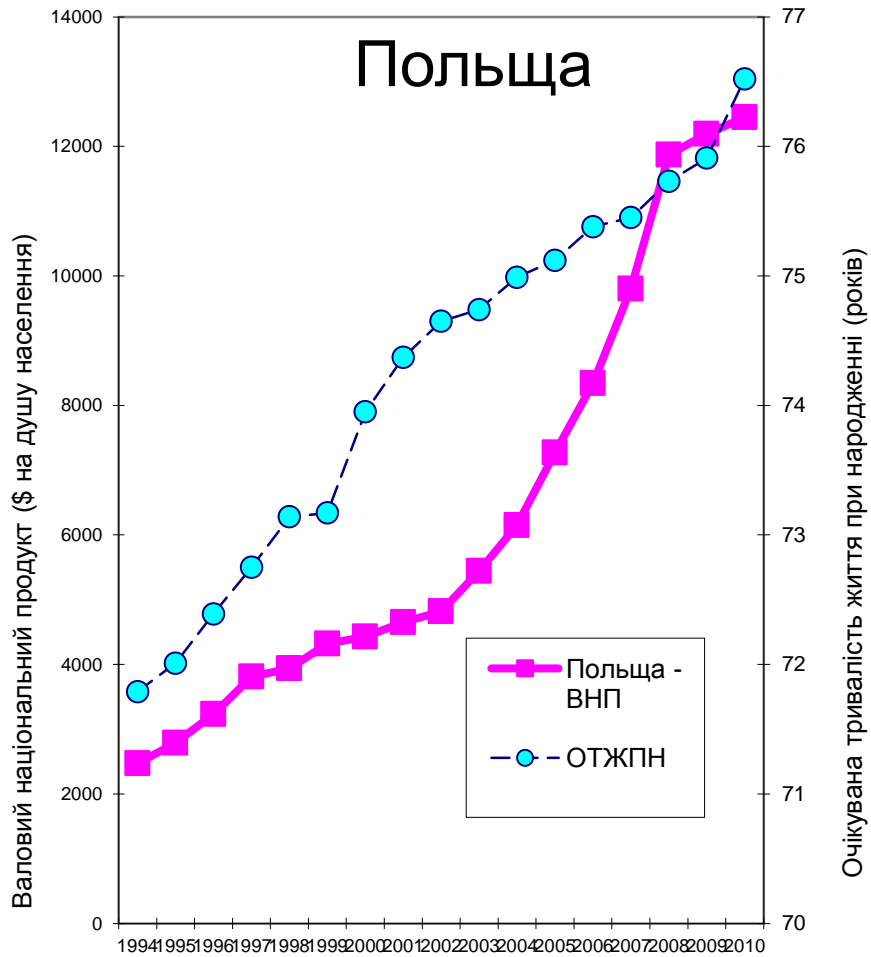
- З 1972 року в Фінляндії здійснювався проект «Північна Карелія». За 20 років проекту середні рівні холестерину зменшилися на 13%, кров'яного тиску – на 9%, куріння – на 15%. Рівень смертності серед чоловіків середнього віку від серцево-судинних хвороб зменшився на 68%, від раку легень - на 71%, а смертність у цілому – на 49%.
- Тривалість життя з 1970 по 1990 рр. зросла на 5 років, а з 1990 по 2010 р. ще на 5 років.
- У 1970 році очікувана тривалість життя в Україні була вищою, ніж у Фінляндії, 1991 року вона була вже меншою на 6 років, а в 2011 – на 10 років.

Досвід країн, які в рамках процесу євроінтеграції відмовилися від радянської або соціалістичної моделі охорони здоров'я

- **Польща:** середня тривалість життя з 1974 по 1991 рік зменшилася з 71,7 до 70,7 років, а далі почала зростати, причому приблизно в рівній мірі серед чоловіків і жінок, досягнувши 2011 року показника 77 років, тобто темпи зростання з 1991 року в Польщі були навіть вищими, ніж в Фінляндії.
- Зростання тривалості життя у Польщі **не було пов'язано з покращенням якості медичної допомоги** - бюджет системи охорони здоров'я у 1990-і роки не збільшився, доступ до сучасних медичних технологій залишився обмеженим.

Лешек Бальцеровіч – польський економіст, «батько» економічних реформ в Польщі:

- *Найважливіші чинники, які впливають на здоров'я, згруповані в факторах ризику.*
- *Для здоров'я населення вигоди від витрат на дуже дороге лікування близькі до нуля. **Ті ж самі гроші, витрачені на послаблення дії факторів ризику, принесуть набагато більше вигоди для здоров'я.***
- *В Польщі спостерігається явне поліпшення цілого ряду важливих показників здоров'я. Але не варто шукати відповіді в лікувальній медицині. В Польщі спостерігається важливий парадокс: у той час коли показники здоров'я поліпшувалися, була безліч скарг на лікувальну медицину. Причини згаданого поліпшення здоров'я в Польщі слід шукати в силах, що лежать в основі факторів ризику, таких як масова поведінка, дієта, споживання тютюну і алкоголю, а також інших аспектів способу життя.*

Кореляція ВВП на душу населення і тривалості життя: Польща +0,8; Україна -0,6.

Якщо негативні наслідки економічного прогресу не компенсуються соціальним прогресом, то вони поступово накопичуються і призводять до зростання смертності.

СТРУКТУРА ЗАХВОРЮВАНОСТІ І СМЕРТНОСТІ В ЄВРОПІ

Неінфекційні захворювання (НІЗ) складають:

- 86% у структурі причин смертності
- 77% тягара хвороб
- 60% загального тягара хвороб пов'язано з 7-ма факторами ризику:
 - *Підвищений артеріальний тиск*
 - *Тютюнопаління*
 - *Зловживання алкоголем*
 - *Високий рівень холестерину в крові*
 - *Надмірна маса тіла і ожиріння*
 - *Низький рівень споживання овочів і фруктів*
 - *Недостатня фізична активність*

Дані Європейського Регіонального Комітету ВООЗ